Programarea calculatoarelor

FMI

Secția Calculatoare și tehnologia informației, anul I

Cursul 6 / 06.11.2023

Programa cursului

□ Introducere

- Algoritmi
- Limbaje de programare.

☐ Fundamentele limbajului C

- Introducere în limbajul C. Structura unui program C.
- Tipuri de date fundamentale. Variabile.
   Constante. Operatori. Expresii. Conversii.
- Tipuri derivate de date: pointeri, tablouri, șiruri de caractere, structuri, uniuni, câmpuri de biți, enumerări
- Instrucţiuni de control
- Directive de preprocesare. Macrodefiniţii.
- Funcții de citire/scriere.
- Etapele realizării unui program C.

☐ Fișiere text

- Funcții specifice de manipulare.
- ☐ Funcții (1)
  - Declarare şi definire. Apel. Metode de trasmitere a paramerilor. Pointeri la funcţii.

☐ Tablouri şi pointeri

- Legătura dintre tablouri și pointeri
- Aritmetica pointerilor
- Alocarea dinamică a memoriei
- Clase de memorare

□ Şiruri de caractere

Funcții specifice de manipulare.

Fișiere binare

- Funcții specifice de manipulare.
- Structuri de date complexe şi autoreferite
  - Definire şi utilizare
- ☐ Funcții (2)
  - Funcții cu număr variabil de argumente.
  - Preluarea argumentelor funcției main din linia de comandă.

Cuprinsul cursului de azi

- 1. Fișiere: noțiuni generale
- 2. Fișiere text: funcții specifice de manipulare.
- 3. Funcții

Fișiere

- fișier = șir de octeți (colecție de date) memorat pe suport extern (magnetic, optic) și identificat printr-un nume.
- □fișierele sunt entități ale sistemului de operare.
- operațiile cu fișiere se realizează de către sistemul de operare, compilatorul de C traduce funcțiile de acces la fișiere în apeluri ale funcțiilor de sistem; alte limbaje de programare fac același lucru;

Fișiere

- noțiunea de fișier este mai generală:
- fișier = flux de date (stream) = transfer de informație binară (șir de octeți) de la o sursă spre o destinație:
  - citire: flux de la tastatură (sursă) către memoria internă (destinație)
  - afișare: flux de la memoria internă (sursă) către periferice (monitor, imprimantă)

Fluxuri care se deschid automat in program

- stdin (standard input) flux de intrare (citire)
  - asociat implicit cu tastatura

- stdout (standard output) flux de ieşire (afişare)
  - asociat implicit cu ecranul

- stderr (standard error) flux de ieşire (afişare) pentru erori
  - asociat implicit cu ecranul

Tipuri de fișiere

- 1. **fișiere text:** fiecare octet este interpretat drept caracter cu codul ASCII dat de octetul respectiv
  - octeții (caractere ASCII) sunt organizați pe linii.
    - □ un fișier text **poate** fi terminat printr-un caracter terminator de fișier (**EOF = CTRL-Z**). Caracterele terminatorii de linii sunt: Windows: **CR + LF = '\r\n'** (\r are codul ASCII 13,\n are codul ASCII 10, dar se returnează doar \n)
    - □ Terminatorul nu este obligatoriu. Sfârşitul unui fişier disc poate fi detectat şi pe baza lungimii fişierului (număr de octeţi), memorată pe disc.
- Exemplu: un fișier text în care scriem numărul întreg 123 ocupă trei octeți (codul ASCII pt 1, codul ASCII pt 2, codul ASCII pt 3)

Tipuri de fișiere

- fișiere binare: octeții nu sunt organizați în nici un fel
  - nu există noțiunea de linie
  - Exemplu: un fișier binar în care scriem numărul întreg 123 ocupă 4 octeți (scrierea binară a lui 123 în baza 2 pentru un int)

- □în biblioteca stdio.h sunt definite (pe lângă scanf și printf):
  - o structură **FILE** și
  - funcțiile necesare
    - deschiderii,
    - □închiderii,
    - □scrierii și
    - citirii din fișiere

declararea unui pointer la structura FILE = realizarea legăturii dintre nivelele logic (variabila fișier) și fizic (numele extern al fișierului) :

FILE * f;

- Cererea de deschidere a unui fișier:
  - fișierul a putut fi deschis:
    - Pointer-ul la FILE nu este NULL;
    - Se prelucreaza fisierul si se inchide;
  - fișierul nu a putut fi deschis:
    - Pointer-ul la FILE este NULL;
    - Nu se poate continua cu prelucrarea;
    - □ Nu este necesara inchiderea;

```
untitled 2.c untitled 3.c
main.c
  1 #include <stdio.h>
  2 #include <errno.h>
  3 #include <string.h>
  4 #define CLOSE_FILE 1
  5 void verify file(FILE *f)
  6 - {
         if (f!=NULL)
  7
  8 +
             printf("%p\n",f);
  9
             if (CLOSE FILE)
 10
                 fclose(f);
 11
 12
         else
 13
 14 -
             printf("Nu am putut deschide fisierul! Eroare %s\n", strerror(errno));
 15
 16
 17 }
 18
 19 int main()
 20 - {
 21
         FILE *f1, *f2, *f3;
         f1=fopen("untitled_2.c", "r");
 22
         verify file(f1);
 23
         f2=fopen("untitled_3.c", "r");
 24
 25
         verify file(f2);
         f2=fopen("untitled 30.c", "r");
 26
         verify_file(f2);
 27
         printf("Numarul maxim de fisiere deschise: %d",FOPEN_MAX);
 28
 29
         return 0;
 30
 31
```

```
untitled 2.c untitled 3.c
main.c
  1 #include <stdio.h>
  2 #include <errno.h>
  3 #include <string.h>
  4 #define CLOSE_FILE 1
  5 void verify file(FILE *f)
  6 - {
         if (f!=NULL)
  7
  8 -
             printf("%p\n",f);
  9
             if (CLOSE FILE)
 10
 11
                 fclose(f);
 12
         else
 13
 14 -
             printf("Nu am putut deschide fisierul! Eroare %s\n", strerror(errno));
 15
 16
                            0x560faa1e32a0
 17
     }
                            0x560faa1e32a0
 18
                            Nu am putut deschide fisierul! Eroare No such file or directory
     int main()
 19
                            Numarul maxim de fisiere deschise: 16
 20 - {
 21
         FILE *f1, *f2, *f3;
         f1=fopen("untitled_2.c", "r");
 22
         verify file(f1);
 23
         f2=fopen("untitled_3.c", "r");
 24
 25
         verify file(f2);
         f2=fopen("untitled 30.c", "r");
 26
         verify_file(f2);
 27
         printf("Numarul maxim de fisiere deschise: %d",FOPEN MAX);
 28
 29
         return 0;
 30
 31
```

- deschiderea unui fișier = stabilirea unui flux către acel fișier.
  Se realizează folosind funcția fopen:
- Sintaxa:

FILE *fopen(char *nume_fisier, char *mod_acces)

- nume_fisier = numele fisierului
- mod_acces= şir de 1-3 caractere ce indica tipul de acces :
  - citire "r", scriere "w", adăugare la sfârșitul fișierului "a";
  - "+" permite scrierea și citirea "r+","w+","a+";
  - □ t (implicit) sau b: specifică tipul de fișier (text sau binar).
- funcția fopen întoarce un pointer la o structura FILE sau în caz de eroare (fișierul nu se poate deschide) întoarce NULL.

Moduri de prelucrare a fișierelor text

Mod	Descriere
r	Deschiderea fișierului pentru citire. Fișierul trebuie să existe!
W	Crearea unui fișier pentru scriere. Dacă fișierul există, conținutul acestuia este șters în totalitate!
а	Deshiderea sau crearea (dacă nu există) unui fișier pentru adăugarea de conținut numai la sfârșitul acestuia
r+	Deschiderea unui fișier pentru actualizarea conținutului (citire și scriere). Fișierul trebuie să existe!
W+	Deschiderea unui fișier pentru actualizarea conținutului (citire și scriere). Dacă fișierul există, conținutul acestuia este șters în totalitate!
a+	Deschiderea unui fișier pentru citirea conținutului și adăugarea de conținut numai la sfârșitul acestuia. Dacă fișierul nu există, acesta este creat.

Pentru lucrul cu fisierul in mod binar avem variante similare: "rb", "wb", "ab", "r+b", "w+b", "a+b".

Ce afișează programul?

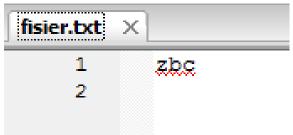
```
untitled 1.txt untitled 3.c
            untitled 1.txt untitled 3.c
                                                       main.c
main.c
                                                         1 abecedar
      #include <stdio.h>
   2 #include <stdlib.h>
   3 //#include <string.h>
     int main()
          FILE *g=fopen("untitled_1.txt","r+");
          char sir[10];
          if (g==NULL)
  10
  11
              printf("Eroare");
  12
          fgets(sir, 10,g);
  13
          printf("%s",sir);
  14
  15
  16
          return 0;
  17 }
                                                      abecedar
                                                       ..Program finished with exit code 0
                                                      Press ENTER to exit console.
```

```
#include <stdlib.h>
                                                       Ce afișează programul?
int main()
    FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
    char c:
    if (q == NULL)
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
    c = fgetc(g);
    printf("%c",c);
    fputc('z',g);
                                         Se forteaza scrierea datelor in fisier fara
    fflush(q);
                                         inchiderea acestuia cu fflush(g)
    if (fclose(q)!=0)
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0:
                                              abç.
```

```
#include <stdlib.h>
  int main()
      FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
      char c;
      if (g == NULL)
          printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
      c = fgetc(g);
      printf("%c",c);
      fputc('z',g);
      fflush(g);
      if (fclose(g)!=0)
          printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
      return 0;
                                fisier.txt
                                         X
                                                                           Rezultat:
                                     1
                                             abc
                                                         Di Jaciloui (Er (Ellog_Wolk) Elellileia
                                                      Process returned 0 (0x0)
                                                      Press any key to continue
Fisierul ramane neschimbat?
```

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
   FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
   char c;
   if (g == NULL)
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
   c = fgetc(g);
   printf("%c",c);
   fclose(g);
   g = fopen ("fisier.txt", "r+");
   fputc('z',g);
   fflush(g);
   if (fclose(g)!=0)
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0;
```

Rezultat: suprascrierea primului caracter

- Redeschiderea fișierului implică resetarea cursorului în punctul de început al fișierului!
- ☐ Adăugând + după modificatorul de acces (e.g. w+, r+, a+), fișierul se deschide cu permisiuni de citire/scriere.
- Cu toate acestea:
  - a) Dupa ce s-a citit din fisier, va trebui apelata o functie de pozitionare in fisier (fseek, fsetpos, rewind)
  - b) Dupa scriere, va trebui apelata **fflush()** sau o functie de pozitionare in fisier, inainte de a citi.
- => Ce facem daca dorim scrierea la pozitia curenta a cursorului?

Ce facem daca dorim scrierea la pozitia curenta a cursorului?

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
    FILE *g = fopen ("fisier.txt","r+");
    char c:
    if (g == NULL)
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
    c = fgetc(g);
   printf("%c",c);
                              ______ Funcția fseek pozitionează "cursorul" (virtual)
    fseek(g,0,SEEK CUR); ←
                                        de citire/scriere oriunde în interiorul fișierului
    fputc('z',g);
    fflush(g);
    if (fclose(g)!=0)
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0;
```

Funcția ftell returnează pozitia curentă a cursorului în cadrul fișierului.

```
main.c
  1 #include <stdio.h>
  2 #include <stdlib.h>
                                                           Ce afișează programul?
     int main()
         FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
         char c;
         if (g == NULL)
             printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
 10
         c = fgetc(g);
 11
         printf("%c",c);
 12
 13
         fseek(g,0,SEEK_CUR);
 14
 15
         fputc('z',g);
 16
 17
         if (fclose(g) != 0)
             printf("\n Probleme la inchiderea fisierului! \n");
 18
 19
 20
         return 0;
 21 }
```

```
Nu s-a putut deschide!
...Program finished with exit code 0
Press ENTER to exit console.
```

Ce afișează programul?

```
main.c
            fisier.txt
   1 #include <stdio.h>
                                                        fisier.txt
     #include <stdlib.h>
                                                                      abc
      int main()
          FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
          char c;
          if (g == NULL)
   8
              printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
  10
                                                         fisier.txt
                                                                    X
  11
          c = fgetc(g);
          printf("%c",c);
  12
                                                                       azc
  13
          fseek(g,0,SEEK_CUR);
  14
 15
          fputc('z',g);
  16
          if (fclose(g) != 0)
  17
              printf("\n Probleme la inchiderea fisierului! \n");
  18
  19
  20
          return 0;
  21
                                                  Schimba caracterul de la pozitia curenta!
  22
                                                            input
..Program finished with exit code 0
Press ENTER to exit console.
```

```
main.c
            fisier.txt
  1 #include <stdio.h>
  2 #include <stdlib.h>
     int main()
  5 - {
         FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
  6
         char c;
          if (g == NULL)
              printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
 10
 11
          printf("%ld \n",ftell(g));
 12
 13
         c = fgetc(g);
         printf("%c",c);
 14
 15
 16
         fseek(g,0,SEEK_CUR);
         fputc('z',g);
 17
 18
 19
          printf("\n%ld",ftell(g));
 20
 21
          if (fclose(g) != 0)
              printf("\n Probleme la inchiderea fisierului! \n");
 22
 23
 24
          return 0;
 25 }
                                                          input
```

- închiderea unui fișier = închiderea unui flux către acel fișier. Se realizează folosind funcția fclose:
- Sintaxa:

int *fclose(FILE *f)

- ☐ f = pointer la FILE care realizează legătura cu fișierul pe care vreau să-l închid
- fclose întoarce:
  - O dacă închiderea s-a efectuat cu succes și
  - **EOF** în caz de eroare.
- Toate fișierele în care s-a scris trebuie închise.
- Dacă se realizează doar citire, fisierul nu trebuie închis.
- tastatura şi imprimanta sunt considerate fişiere text. Ele nu trebuie deschise şi închise.

□ exemplu:

```
#include <stdio.h>
                                                       Ce afișează programul?
#include <stdlib.h>
                                                                   fisier.txt
                                                       main.c
int main()
                                                         1 abecedar
    FILE *g = fopen ("fisier.txt", "w");
    int a:
    if (g == NULL)
        printf("Nu s-a putut deschide!");
                                                                     fisier.txt
                                                       main.c
    fputc('a',g);
                                                         1
                                                            Z
    a = fclose(q);
    printf("%d",a);
                                   Process returned 0 (0x0)
                                                              execution time
                                   Press any key to continue.
    return 0:
```

- detectarea sfârșitului de fișier. Se poate realiza și folosind funcția feof (find end of file):
- sintaxa

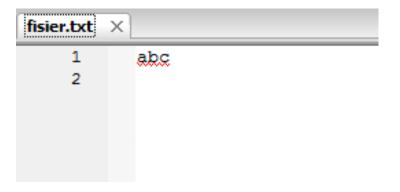
int feof(FILE *f)

- f = pointer la FILE corespunzătoare fișierului pe care îl prelucrez
- ☐ funcția **feof** returnează:
  - O dacă nu s-a ajuns la sfârșitul fișierului la ultima operație de citire
  - o valoare nenulă dacă s-a ajuns la sfârșitul fișierului.

Detectarea sfârșitului de fișier

Ce afișează programul?

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
    FILE *g = fopen ("fisier.txt","r+");
    char c;
    if (q == NULL)
        printf("eroare!");
    while (!feof(q))
        c = fqetc(q);
        printf("%c(%d) ",c,c);
    return 0;
```


Detectarea sfârșitului de fișier

```
#include <stdio.h>
                                                  fisier.txt
#include <stdlib.h>
                                                             abc
int main()
    FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
    char c:
    if (a == NULL)
        printf("eroare!");
    while (!feof(q))
        c = fqetc(q);
        printf("%c(%d) ",c,c);
                                         b(98) c(99)
                                                               execution time : 0.01
                                    Process returned 0 (0x0)
    return 0;
                                   Press any key to continue.
       ASCII code of '\n', a non-zero value
```

Cuprinsul cursului de azi

- 1. Fișiere: noțiuni generale
- 2. Fișiere text: funcții specifice de manipulare.
- 3. Funcții

- int fgetc(FILE *f) returneaza codul ASCII al caracterului citit din fișierul f.
  - □ întoarce EOF (= -1) dacă s-a ajuns la finalul fișierului sau a avut loc o eroare la citire
- □ int fputc(int c, FILE *f) scrie caracterul cu codul ASCII c în fișierul f.
  - întoarce:
    - □ EOF (= -1) în caz de eroare
    - codul ASCII al caracterului scris în caz de succes.

```
#include <stdlib.h>
int main()
    char nume[30]="fisier copy.txt";
    FILE *f = fopen ("fisier.txt", "r");
    FILE *q = fopen (nume, "w");
    char c:
    if (a == NULL)
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
    while ((c = fqetc(f))!=EOF)
            fputc(c,q);
    if ((fclose(f)!=0)||(fclose(q)!=0))
       printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0:
```

```
fisier.txt ×

1 aasdsad
2
```

```
#include <stdlib.h>
                                                      fisier.txt X
                                                                aasdsad
int main()
    char nume[30]="fisier copy.txt";
    FILE *f = fopen ("fisier.txt", "r");
    FILE *q = fopen (nume, "w");
    char c:
    if (a == NULL)
                                                      fisier_copy.txt X
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
                                                                aasdsad
    while ((c = fqetc(f))!=EOF)
            fputc(c,q);
    if ((fclose(f)!=0)||(fclose(q)!=0))
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0:
```

#include <stdio.h> #include <stdlib.h> fisier.txt X int main() Curs 6 Program FILE *f = fopen ("fisier.txt", "r"); char c; if (f == NULL) printf("\n Nu s-a putut deschide! \n"); while (!feof(f)) { c = fgetc(f); printf("%c(%d) ",c,c); if (fclose(f)!=0) printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n"); return 0:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
                                              fisier.txt
int main()
                                                           Curs 6
                                                           Program
   FILE *f = fopen ("fisier.txt", "r");
   char c;
   if (f == NULL)
      printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
   while (!feof(f))
          { c = fgetc(f);
             printf("%c(%d) ",c,c);
   if (fclose(f)!=0)
       C(67) u(117) r(114) s(115) (32) 6(54)
   retu (10) P(80) r(114) o(111) g(103) r(114) a(97) m(109)
       Process returned 0 (0x0) \, execution time : 0.031 s
       Press any key to continue.
```

- char* fgets(char *sir, int m, FILE *f)
  - citește maxim **m-1** caractere sau până la '\n' și pune șirul de caractere în **sir** (adaugă la sfârșit '\0')
  - returnează adresa șirului citit
  - dacă apare vreo eroare întoarce NULL
- □int fputs(char *sir, FILE *f)
  - scrie șirul **sir** în fișierul **f**, fără a pune '\n' la sfârșit
  - □ întoarce:
    - numarul de caractere scrise, sau
    - **EOF** in caz de eroare

Funcții de citire/scriere la nivel de linie

```
main.c
           fisier.txt
  1 #include <stdio.h>
  2 #include <stdlib.h>
                                                                 Ce afișează programul?
  4 int main()
        FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
        char sir[30];
 10
        if (g ==NULL)
 11
             printf("\nNu s-a putut deschide fisierul!");
 12
 13
 14
         fgets(sir,20,g);
         printf("%s",sir);
 15
 16
         if (fclose(g)!=0)
 17
              printf("\nProbleme la inchiderea fisierului");
 18
 19
 20
        return 0;
 21 }
```

Funcții de citire/scriere la nivel de linie

```
fisier.txt
main.c
     #include <stdio.h>
  2 #include <stdlib.h>
     int main()
        FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
        char sir[30];
 10
        if (g ==NULL)
 11
            printf("\nNu s-a putut deschide fisierul!");
 12
 13
                             main.c
                                             fisier.txt
         fgets(sir, 20,g);
 14
         printf("%s",sir);
 15
                                   abecedarABECEDARcalendarCALENDAR
 16
         if (fclose(g)!=0)
 17
             printf("\nProbl
 18
 19
                                                                                 input
        return 0;
 20
 21 }
                             {	t abecedar ABECEDARcal}
                             ...Program finished with exit code 0
                            Press ENTER to exit console.
```

Funcții de citire/scriere cu format

- int fscanf(FILE *f, char *format)
  - citește din fisierul f folosind un format (analog cu scanf)

- int fprintf(FILE *f, char *format)
  - scrie în fișierul f folosind un format (analog cu printf)

Funcții de poziționare într-un fișier

- în C ne putem poziționa pe un anumit octet din fișier. Funcțiile care permit poziționarea (cele mai importante) sunt:
- long int ftell(FILE *f)
  - întoarce numărul octetului curent față de începutul fișierului;
  - □ (dimensiunea maximă a unui fișier în C este de 2³¹-1 octeți ~ 2GB)
- int fseek(FILE *f, int nr_octeti, int origine)
  - mută pointerul de fișier f pe octetul numărul nr_octeti in raport cu origine
  - □ origine 3 valori posibile:
    - □ SEEK_SET (= 0) început de fișier
    - □ SEEK_CUR (=1) poziția curentă
    - □ SEEK_END (=2) sfârșit de fișier

Funcții de poziționare într-un fișier

□ Exemplu: aflarea dimensiunii unui fișier

```
Ce afișează programul?
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
                                                       fisier.txt X
    FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
   char nr linii = 0;
                                                                   abcdefgh
   long int nr octeti;
    if (g == NULL)
        printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
   fseek(g, 0, SEEK END);
   nr octeti = ftell(g);
   printf("%ld",nr octeti);
    if (fclose(q)!=0)
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0:
```

Funcții de poziționare într-un fișier

□ Exemplu: aflarea dimensiunii unui fișier

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
                                                      fisier.txt X
                                                                 abcdefgh
   FILE *g = fopen ("fisier.txt", "r+");
   char nr linii = 0;
   long int nr octeti;
   if (g == NULL)
       printf("\n Nu s-a putut deschide! \n");
   fseek(g, 0, SEEK END);
   nr octeti = ftell(g);
   printf("%ld",nr octeti);
   if (fclose(q)!=0)
        printf("\n Probleme la inchiderea fisierelor!\n");
    return 0:
                                                                                execution ti
                                                Process returned 0 (0x0)
                                                Press any key to continue.
```

Alte funcții pentru lucrul cu fișiere

- void rewind (FILE *f)
  - repoziționarea pointerului asociat fișierului la începutul său.
- int remove(char * nume_fisier);
  - şterge fişierul cu numele = nume_fişier.
  - □ Întoarce: **0** în caz de succes, **1** în caz de eroare;
- int rename(char *nume_vechi, char *nume_nou);
  - redenumește fișierul cu numele = nume_vechi cu nume_nou.
  - □ întoarce **0** în caz de succes, **1** în caz de eroare;

Cuprinsul cursului de azi

- 1. Fișiere: noțiuni generale
- 2. Fișiere text: funcții specifice de manipulare.
- 3. Funcții

Funcții

- permit modularizarea programelor
  - □ variabilele declarate în interiorul funcțiilor variabile locale (vizibile doar în interior)
- parametrii funcțiilor
  - permit comunicarea informației între funcții
  - sunt variabile locale ale funcțiilor
- avantajele utilizării funcțiilor
  - divizarea problemei în subprobleme
  - managementul dezvoltării programelor
  - utilizarea/reutilizarea funcțiilor scrise în alte programe
  - elimină duplicarea codului scris

Funcții

- o funcție = bloc de instrucțiuni care nu se poate executa de sine stătător ci trebuie apelat
- sintaxa:

```
tip_returnat nume_functie (lista parametrilor formali) ---
```

```
{ variabile locale instructiuni; return expresie;
```

corpul funcției (definire)

(declarare)

- lista de parametri formali poate fi reprezentata de:
  - nici un parametru:
    - tip_returnat nume_functie ()
    - tip_returnat nume_functie (void)
  - unul sau mai mulți parametri separați prin virgulă.

Valoarea returnată de o funcție

- două categorii de funcții:
  - care returnează o valoare: prin utilizarea instrucțiunii return expresie;
  - care **nu returnează o valoare**: prin instrucțiunea **return**; (tipul returnat este **void**)
- returnarea valorii
  - poate returna:
    - orice tip standard (void, char, int, float, double) sau
    - definit de utilizator (structuri, uniuni, enumerari, typedef)
  - declarațiile și instrucțiunile din funcții sunt executate până se întâlnește
    - instrucțiunea return
    - acolada închisă } execuția atinge finalul funcției

Valoarea returnată de o funcție

```
double f (double t)

definire de funcție

    return t-1.5;
                                        declarație de funcție (prototip)
float q(int);
int main()
    float a=11.5;
     printf("%f\n",f(a));
    printf("%f\n", q(a));
float g(int z)
                                            definire de funcție
    return z+2.0;
```

Valoarea returnată de o funcție

Ce afișează programul?

```
double f (double t)

definire de funcție

    return t-1.5;
                                        declarație de funcție
float q(int);
int main()
                                                  Rezultat afișat
    float a=11.5;
                                                  10.000000
     printf("%f\n",f(a));
                                                  13.000000
    printf("%f\n", q(a));
float g(int z)
                                            definire de funcție
    return z+2.0;
```

Prototipul și argumentele funcțiilor

- prototipul unei funcții (declararea ei) constă în specificarea antetului urmat de caracterul;
  - nu este necesară specificarea numelor parametrilor formali int adunare(int, int);
  - este necesară inserarea prototipului unei funcții înaintea altor funcții în care este invocată dacă definirea ei este localizată după definirea acelor funcții
- parametri apar în definiții
- argumentele apar în apelurile de funcții
  - corespondența între parametrii formali (definiția funcției) și actuali (apelul funcției) este pozițională
  - □ regula de **conversie a argumentelor:** în cazul în care diferă, tipul fiecărui argument este convertit automat la tipul parametrului formal corespunzător (ca și în cazul unei simple atribuiri)

Prototipul și argumentele funcțiilor

```
#include <stdio.h>
3
         void f(char a)
5
             printf("%d\n",a);
 6
 8
         int main()
             int a = 300;
10
             float b = 305.7;
11
12
             f(a);
13
             f(b);
14
             return 0;
15
```

Ce afișează programul?

Prototipul și argumentele funcțiilor

```
#include <stdio.h>
3
         void f(char a)
5
              printf("%d\n",a);
6
                                         Rezultatul afișat
 8
         int main()
                                              44
                                              49
              int a = 300;
10
              float b = 305.7;
11
12
              f(a);
13
              f(b);
              return 0;
14
15
```

Fișiere header cu extensia .h

- conțin prototipuri de funcții
- bibliotecile standard
  - conțin prototipuri de funcții standard regăsite în fișierele header corespunzătoare (ex. stdio.h, stdlib.h, math.h, string.h)
  - Exemplu: biblioteca stdio.h care conține și prototipul funcției printf:
    - int printf(const char* format, ...);
  - □ se încarcă cu #include <filename.h>
- □ biblioteci utilizator
  - conțin prototipuri de funcții și macrouri
  - se pot salva ca fișiere cu extensia .h : ex. filename.h
  - se încarcă cu #include "filename.h"

- utilizată la apelul funcțiilor
- □ în limbajul C transmiterea parametrilor se poate face doar prin valoare (pass-by-value)
  - o copie a argumentelor este trimisă funcției
  - modificările în interiorul funcției nu afectează argumentele originale
- □ în limbajul C++ transmiterea parametrilor apelul se poate face și prin **referință** (pass-by-reference)
  - argumentele originale sunt trimise funcției
  - modificările în interiorul funcției afectează argumentele trimise

```
interchimbare.cpp 🕃
```

```
#include <stdio.h>
 2
3
         void interschimbal(int x, int y)
 5
6
             int aux = x; x = y; y = aux;
 8
         void interschimba2(int& x, int& y)
 9
10
             int aux = x; x = y; y = aux;
11
12
13
         void interschimba3(int* x, int* y)
14
15
             int aux = *x; *x = *y; *y = aux;
16
17
18
         int main()
19
20
             int x=10, y=15;
21
             interschimbal(x,y);
22
             printf("x = %d, y = %d \n",x,y);
23
             x=10, y=15;
24
             interschimba2(x,y);
25
             printf("x = %d, y = %d \n",x,y);
26
             x=10, y=15;
27
             interschimba3(&x,&y);
28
             printf("x = %d, y = %d \n", x, y);
29
             return 0;
30
```

interchimbare.cpp 🔀 Cod scris în C++!!! #include <stdio.h> 2 3 void interschimbal(int x, int y) 5 int aux = x; x = y; y = aux; 8 void interschimba2(int& x, int& y) int aux = x; x = y; y = aux; 10 11 12 13 void interschimba3(int* x, int* y) 14 15 int aux = *x; *x = *y; *y = aux; 16 17 18 int main() 19 20 int x=10, y=15; apel prin valoare interschimba1(x,y);21 22 $printf("x = %d, y = %d \n", x, y);$ 23 x=10, y=15;apel prin referință 24 interschimba2(x,y); $\leftarrow$ 25 $printf("x = %d, y = %d \n",x,y);$ numai în C++ 26 x=10, y=15; 27 interschimba3(&x,&y); 28 $printf("x = %d, y = %d \n", x, y);$ 29 return 0; 58 30

interchimbare.cpp 📳 Cod scris în C++!!! #include <stdio.h> 2 3 void interschimbal(int x, int y) 5 6 7 int aux = x; x = y; y = aux; 8 void interschimba2(int& x, int& y) int aux = x; x = y; y = aux; 10 11 x = 10, y = 1512 x = 15, y = 1013 void interschimba3(int* x, int* y) x = 15. v = 1014 int aux = *x; *x = *y; *y = aux; 15 16 17 18 int main() 19 20 int x=10, y=15; apel prin valoare interschimbal(x,y); 21 22 $printf("x = %d, y = %d \n", x, y);$ 23 x=10, y=15; apel prin referință 24 interschimba2(x,y); $\leftarrow$ 25 $printf("x = %d, y = %d \n", x, y);$ numai în C++ 26 x=10, y=15; 27 interschimba3(&x,&y); apel prin valoare 28 $printf("x = %d, y = %d \n", x, y);$ 29 return 0; 59 30

- utilizată la apelul funcțiilor
- □ în limbajul C transmiterea parametrilor se poate face doar prin valoare (pass-by-value)
  - o copie a argumentelor este trimisă funcției
  - modificările în interiorul funcției nu afectează argumentele originale
- □ pentru modificarea parametrilor actuali, funcţiei i se transmit nu valorile parametrilor actuali, ci adresele lor (pass by pointer). Funcţia face o copie a adresei dar prin intermediul ei lucrează cu variabila "reală" (zona de memorie "reală"). Astfel putem simula în C transmiterea prin referinţă cu ajutorul pointerilor.

```
main.c 🔃
          #include <stdio.h>
          #include <stdlib.h>
                                                      Ce afișează programul?
          int f1(int a, int b)
              a++;
              b++:
  8
              printf("In functia f1 avem a=%d,b=%d\n",a,b);
               return a+b;
 10
 11
 12
         ∃int main(){
 13
              int a = 5, b = 8;
 14
              int c = f1(a,b);
              printf("In functia main avem a=%d,b=%d,c=%d\n",a,b,c);
 15
 16
               return 0;
 17
 18
```

```
main.c 🔝
          #include <stdio.h>
          #include <stdlib.h>
          int f1(int a, int b)
              a++;
              b++:
  8
              printf("In functia f1 avem a=%d,b=%d\n",a,b);
              return a+b;
 10
 11
 12
         ∃int main(){
 13
              int a = 5, b = 8;
 14
              int c = f1(a,b);
              printf("In functia main avem a=%d,b=%d,c=%d\n",a,b,c);
 15
 16
              return 0;
 17
                  In functia f1 avem a=6,b=9
 18
                  In functia main avem a=5,b=8,c=15
                  Process returned 0 (0x0) execution time: 0.004 s
                  Press ENTER to continue.
                                                                        62
```

```
main.c 🖸
          #include <stdio.h>
          #include <stdlib.h>
                                                                   Ce afișează programul?
          int f1(int a, int b)
              a++;
              b++:
              printf("In functia f1 avem a=%d,b=%d\n",a,b);
               return a+b;
 10
 11
 12
          int f2(int*a, int b)
 13
               *a = *a + 1;
 14
 15
 16
              printf("In functia f2 avem *a=%d,b=%d\n",*a,b);
 17
               return *a+b;
 18
 19
 20
        □ int main(){
 21
              int a = 5, b = 8;
 22
              int c = f2(\&a,b);
 23
              printf("In functia main avem a=%d,b=%d,c=%d\n",a,b,c);
 24
               return 0:
 25
```

```
main.c 🖸
          #include <stdio.h>
          #include <stdlib.h>
         int f1(int a, int b)
             a++;
             printf("In functia f1 avem a=%d,b=%d\n",a,b);
             return a+b;
 10
 11
 12
          int f2(int*a, int b)
 13
             *a = *a + 1;
 14
 15
 16
             printf("In functia f2 avem *a=%d,b=%d\n",*a,b);
 17
             return *a+b:
 18
                                      In functia f2 avem *a=6,b=9
 19
 20
       ☐ int main(){
                                      In functia main avem a=6,b=8,c=15
 21
             int a = 5, b = 8;
             int c = f2(\&a,b);
 22
 23
             printf("In functia main avem a=%d,b=%d,c=%d\n",a,b,c);
 24
             return 0:
 25
```

Apelul funcției și revenirea din apel

- etapele principale ale apelului unei funcției și a revenirii din acesta în funcția de unde a fost apelată:
  - argumentele apelului sunt evaluate și trimise funcției
  - adresa de revenire este salvată pe stivă
  - controlul trece la funcția care este apelată
  - funcția apelată alocă pe stivă spațiu pentru variabilele locale și pentru cele temporare
  - se execută instrucțiunile din corpul funcției
  - dacă există valoare returnată, aceasta este pusă într-un loc sigur
  - spaţiul alocat pe stivă este eliberat
  - utilizând adresa de revenire controlul este transferat în funcția care a inițiat apelul, după acesta

English Resources

- https://www.programiz.com/c-programming/c-fileinput-output
- https://www.geeksforgeeks.org/basics-file-handling-c/
- https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/btechcs/Functions%2025,26,27,28,-converted.pdf pages 1-17
- https://users.cs.utah.edu/~germain/PPS/Topics/C_Language/c_functions.html
- https://www.geeksforgeeks.org/c-functions/
- https://www.alphacodingskills.com/c/c-stdio-h.php

Cursul 6

- 1. Fișiere: noțiuni generale
- 2. Fișiere text: funcții specifice de manipulare
- 3. Funcții

Cursul 7

- 1. Pointeri la funcții
- 2. Legătura dintre tablouri și pointeri
- 3. Aritmetica pointerilor